

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

МАТЕРІАЛИ ТЕЗ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ
ЗА УМОВ ЗМІНИ КЛІМАТУ»

7 – 9 червня 2013 року

ВИПУСК 2

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

МАТЕРІАЛИ ТЕЗ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ ЗА УМОВ ЗМІНИ КЛІМАТУ»**

7 – 9 червня 2013 року

ВИПУСК 2

МЕЛІТОПОЛЬ–КИРИЛІВКА 2013

Матеріали тез Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні агротехнології за умов зміни клімату» 7-9 червня 2013 р. / За ред. проф. В.М. Кюрчєва. – Мелітополь: ТДАТУ, 2013. – 294 с.

У матеріалах тез обґрунтовуються фізіолого-біохімічні аспекти виробництва продукції рослинництва за умов зміни клімату Степової зони України. Висвітлюються стан та перспективи розвитку сучасних технологій первинної обробки та зберігання продукції рослинництва. Представлено аналіз сучасного стану екосистем та запропоновані перспективні напрями удосконалення, використання та охорони біорізноманіття. Досліджено аспекти надійності використання сільськогосподарської техніки та запропоновано шляхи безпечного виробництва й переробки сільськогосподарської сировини. Надано рекомендації щодо вирішення проблем екології та охорони навколишнього середовища.

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Голова ради: Кюрчєв В.М. – к.т.н., професор, ректор ТДАТУ

Заступник голови: Надякто В.Т. – д.т.н., професор, проректор з наукової роботи ТДАТУ

Члени редакційної ради:

Калитка В.В. – д.с.-г.н., професор, зав. каф. рослинництва, директор НДІ Агротехнологій та екології ТДАТУ

Волох А.М. – д.б.н., професор, зав. каф. екології та охорони навколишнього середовища ТДАТУ

Лисенко В.І. – д.б.н., професор Інституту екології та соціальних технологій ВНЗ «Україна»

Іванченко В.Й. – д.с.-г.н., професор, чл.-кор. НААН, заст. директора НІВіВ «Магарач»

Чигрин В.О. – д.соц.н., професор, зав. кафедри соціологічних наук і соціальної роботи, Керченський державний морський технологічний університет

Рогач Ю.П. – к.т.н., професор, зав.каф. охорони праці та безпеки життєдіяльності ТДАТУ

Ломейко О.П. – к.т.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ТДАТУ

Халіман І.О. – к.б.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та зв'язку з виробництвом ТДАТУ

Іванченко О.А. – к.с.-г.н., доцент каф. рослинництва, декан факультету АТЕ ТДАТУ

Золотухіна З.В. - асистент каф. рослинництва ТДАТУ

Жукова В.Ф. – к.с.-г.н., ст. викладач каф. технології переробки та зберігання продукції сільського господарства ТДАТУ

Малько С.В. – к.с.-г.н., в.о. доцента каф. екології та охорони навколишнього середовища ТДАТУ

Бойко О.В. – к.с.-г.н., доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності ТДАТУ

Городецька О.Г. – к.соц.н., доцент кафедри філософії і соціології ТДАТУ

Відповідальний за випуск: д.с.-г.н., професор Калитка В.В.

Адреса редакції:
пр. Б.Хмельницького, 18
м. Мелітополь
Запорізька обл.
72312 Україна

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1	
СПОСОБЫ СНИЖЕНИЯ ВРЕДНОСТИ БОЛЕЗНЕЙ ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ ПОДСОЛНЕЧНИКА Дугуженева З.Ш.	11
БОЛЕЗНИ СМОРОДИНЫ ЧЕРНОЙ И КРАСНОЙ И ВЛИЯНИЕ АБИОТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ СРЕДЫ НА ЭТИ ЗАБОЛЕВАНИЯ Бжецева Н.Р., Шаова Ж.А.	14
ПРОДУКТИВНІСТЬ НАСАДЖЕНЬ СМОРОДИНИ ЧОРНОЇ (RIBES NIGRUM L.) ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН Подвигін О.А., Силаєва А.М., Мазур Б.М., Курчій В.М.	17
ВПЛИВ ОРГАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НА ЯКІСТЬ ПЛОДІВ ПЕРСИКУ СОРТУ РЕДХЕЙВЕН Герасько Т.В.	20
ЗЕРНОВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОСІВІВ ТРИТКАЛЕ ЯРОГО ЗА ДІЇ ПОЗАКОРЕНЕВИХ ПІДЖИВЛЕНЬ ТА РІЗНИХ ВАРІАНТІВ СПОСОБУ СІВБИ Рождков А.О.	23
ВПЛИВ ТОКОФЕРОЛУ НА ОКСИДАТИВНИЙ СТАН ГОРОХУ (PISUM SATIVUM) У ФАЗІ ПРОРОСТАННЯ НА ФОНІ СОЛЬОВОГО СТРЕСУ Колесніков М.О.	26
ВПЛИВ N-ОКСИДІВ ПІРИДИНУ ТА ПРОДУКТУ ТЕРМОФІЛЬНОГО МЕТАНОВОГО БРОДІННЯ – “ВІТАЛІНУ” НА АКТИВНІСТЬ НІТРАТРЕДУКТАЗИ В ПРОРОСТКАХ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ Колісник А.В.	29
ПРОДУКТИВНІСТЬ СІВОЗМІН ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕМПЕРАТУРНИХ УМОВ Кудря С.І., Клочко М.К., Кудря Н.А.	31
СТУПІНЬ САМОПІДНОСТІ НОВИХ СОРТІВ І ГІБРИДІВ СМОРОДИНИ ЗОЛОТИСТОЇ СЕЛЕКЦІЇ КАФЕДРИ САДІВНИЦТВА ІМ. ПРОФ. В.І. СИМИРЕНКА НУБІП УКРАЇНИ Мандрика С.М.	34
ВПЛИВ СУМІШІ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА СТРУКТУРУ УРОЖАЮ МАКУ ОЛІЙНОГО Поливаний С.В.	37
ВПЛИВ БРАСИНОСТЕРОЇДУ ЕПІН™ НА ПРОЦЕСИ РОСТУ І РОЗВИТКУ СУНИЦІ (FRAGARIA × ANANASSA DUCH.) ЗА УМОВ МАЛООБ'ЄМНОЇ ГІДРОПОНІКИ У ПЛІВКОВИХ ТЕПЛИЦЯХ Абселямова Е.Х., Силаєва А. М.	40
ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН ЕПІН™ І ЕМІСТИМ С НА МАТОЧНИХ І ЯГІДНИХ НАСАДЖЕННЯХ СУНИЦІ САДОВОЇ (FRAGARIA × ANANASSA DUCH.) Походня М.М., аспірант, Силаєва А.М., д.б.н., професор, Завадська М.І., Чащина Н.М.	43
РІСТ І ЯКІСТЬ ПІДЩЕП ЯБЛУНІ З ВІДСАДКОВОГО МАТОЧНИКА ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ ОСНОВИ ПАГОНІВ КАНО Шарашнюк О.С., Мельник О.В.	46
РІСТ І ПРОДУКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СОРТІВ ПЕРСИКА У ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ Алексеева О.М., Кравченко Т.М.	47
ИЗУЧЕНИЕ ЦИТОГЕНЕТИЧЕСКОГО ЭФФЕКТА ОТ КОМБИНИРОВАННОЙ ОБРАБОТКИ МУТАГЕНАМИ СЕМЯН КУКУРУЗЫ Вельчева Л.Г.	49

РОСТОСТИМУЛІРУЮЩЕЕ ДЕЙСТВИЕ ПРЕПАРАТА НА ОСНОВЕ ДРОЖЖЕЙ РОДА SACCHAROMYCES ПРИ ВЫРАЩИВАНИИ ОГУРЦА Войтка Д.В., Юзефович Е.К.	52
БРАССИНОСТЕРОИДЫ И БОЛЕЗНЕУСТОЙЧИВОСТЬ РАСТЕНИЙ Завадская М.И., Литвиновская Р.П., Куртикова А.Л., Жабинский В.Н., Чащина Н.М., Хрипач В.А.	55
ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ АКМ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІНТЕНСИВНИХ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ Золотухіна З.В., Калитка В.В.	57
ОЦІНКА ВЕЛИЧИНИ ВТРАТИ СОКУ В ПЛОДАХ ЧЕРЕШНІ СЕЛЕКЦІЇ СТАНЦІЇ ЗРОШУВАНОВОГО САДІВНИЦТВА ІМ. М.Ф.СИДОРЕНКА НУААН ПІСЛЯ ЗАМОРОЖУВАННЯ ТА ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ Іванова І.Є.	60
ВПЛИВ ТОРФОВИХ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР Капінос М.В., Калитка В.В.	63
ФІЗІОЛОГО-БІОХІМІЧНІ РЕАКЦІЇ РОСЛИН ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ АКМ Кравченко Т.М.	65
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА КАПУСТІ ПЕКІНСЬКІЙ Ковтунюк З.І., Леонтюк І.Б.	67
ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗЕРНА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ Любич В.В., Сухомуд О.Г., Возіян В.В.	70
СОЛЕПРОТЕКТОРНИЙ ЕФЕКТ ПРЕПАРАТА МЕТІУР НА РОСЛИНИ ЗУМОВЛЕНИЙ ПЕРЕВАЖНО ПОСИЛЕННЯМ ВИКИДУ НАТРІУ З ЦИТОПЛАЗМИ КЛІТИН Палладіна Т.О., д.б.н., професор, Білик Ж.І., Коваленко Н.О.	73
ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОНЯШНИКУ ЗА ДІЇ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ Покопцева Л.А.	75
ВЛИЯНИЕ ФИТОРЕГУЛЯТОРА «ЭПИН, р» НА ХОЛОДОСТОЙКОСТЬ СЕМЯН КОРНЕПЛОДНЫХ КУЛЬТУР ПРИ ВОЗДЕЙСТВИИ Пониженных температур Попов Ф.А., Завадская М.И., Чащина А.В.	79
УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ Потопляк О.І., Лихочвор В.В.	82
ПРИМЕНЕНИЕ РЕГУЛЯТОРА РОСТА ЭПИН® ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ СОИ В УСЛОВИЯХ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ Халецкий В.Н., Босак В.Н., Канделинская О.Л., Завадская М.И., Колоскова Т.В.	85
ПРОДУКТИВНІСТЬ ДЕРЕВ ЯБЛУНІ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ І СТРОКУ ОБРІЗУВАННЯ КРОНИ Чаплюцький А.М., Мельник О.В.	88
ПРОДУКТИВНІСТЬ НАСАДЖЕНЬ ЯБЛУНІ ПІД ГРАДОЗАХИСНОЮ СІТКОЮ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ Терещенко М.М., Мельник О.В.	89

ВМІСТ БІЛКА ТА КЛЕЙКОВИНИ У ЗЕРНІ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО ЗА ДІ ГЕРБИЦІДІВ РІЗНИХ ХІМІЧНИХ КЛАСІВ ТА ЇХ БАКОВИХ СУМІШЕЙ З РЕГУЛЯТОРОМ РОСТУ РОСЛИН БІОЛАН Карпенко В.П., Пригуляк Р.М., Чернега А.О., Пригуляк С.М.	90
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МІКРОДОБРІВ ЗА ВИРОЩУВАННЯ СЕЛЕРИ КОРЕНЕПЛІДНОЇ Дидів І.В.	91
ЕФЕКТИВНІСТЬ УДОБРЕННЯ КАПУСТИ САВОЙСЬКОЇ В УМОВАХ ПЕРЕДКАРПАТТЯ Дидів О.Й.	94
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПАСТЕРНАКУ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ Дидів І.В., Дидів О.Й., Козакевич Р.В.	95
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ РІПАКУ ТА ЙОГО ПЕРЕРОБКИ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Донець А.О.	97
ВИВЧЕННЯ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО В ПОСУШЛИВИХ УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Макуха О.В.	98
ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО НА ПОЛИВНИХ ЗЕМЛЯХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Рубан В.Б., Михаленко І.В.	100
ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ РОСЛИН САФЛОРУ КРАСИЛЬНОГО В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Федорчук М.І., Філіпов Є.Г.	102
АГРОЕКОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ТА НОРМУВАННЯ РЕЖИМІВ ЗРОШЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУРИ З ВИКОРИСТАННЯМ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ Коковіхін С.В., Ніколайчук М.Г.	103
ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ПЛОЩУ ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ ТА ФОТОСИНТЕТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПОСІВІВ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Мринський І.М., Гонтарук В.Т.	104
ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ ПРОДУКТИВНІСТЬ РИСУ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Олійник О.І.	106
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ Філіпова І.М.	107
ІНТИНСИВНІ НАСАДЖЕННЯ ПЕРСИКА В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ Алексеева О.М., Буряніна К.	108
СЕКЦІЯ 2	
ВИЗНАЧЕННЯ СТУПЕНЯ СТИГЛОСТІ КОРЕНЕПЛОДІВ ПАСТЕРНАКУ Пуцк Л.М., Філімонова О.І.	111
ВИКОРИСТАННЯ ГОЛОЗЕРНИХ ФОРМ ВІВСА ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ХАРЧОВИХ І ДІЄТИЧНИХ ПРОДУКТІВ Олексенко І.І.	113

ФОРМУВАННЯ АНТИОКСИДОВАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ ПЛОДОВИХ ОВОЧІВ ПІД ВПЛИВОМ АБІОТИЧНИХ ФАКТОРІВ Прісс О.П.	116
ПРИМЕНЕНИЕ ЭЛЕКТРОННО-ИОННОЙ ТЕХНОЛОГИИ ДЛЯ ХРАНЕНИЯ СВЕЖИХ ПЛОДОВ Степаненко Д.С.	119
ВПЛИВ ПОГОДНИХ ФАКТОРІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПЛОДІВ ЯБЛУНІ Сердюк М.С.	122
ВПЛИВ АГРОКЛІМАТИЧНИХ ФАКТОРІВ НА ВМІСТ ДЕЯКИХ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН В ПЛОДАХ ПАСЛЬОНОВИХ КУЛЬТУР Жукова В.Ф., Прісс О.П.	125
ДИНАМІКА КОМПЛЕКСУ ПІГМЕНТІВ ЗЕЛЕНІ ПЕТРУШКИ ПРИ ЗБЕРІГАННІ Кулик А.С., Прісс О.П.	127
ОЦІНКА ЗБЕРЕЖЕНОСТІ ЯБЛУК ЗА ОБРОБКИ АНТИОКСИДАНТНИМИ КОМПОЗИЦІЯМИ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ ХАРРІНГТОНА Байберова С.С.	130
ВПЛИВ АНТИОКСИДАНТНОЇ КОМПОЗИЦІЇ НА ВТРАТИ МАСИ ПЛОДІВ СЛИВИ ПРИ ЗБЕРІГАННІ Гогунська П.В.	133
ИЗМЕНЕНИЕ ТОВАРНОГО КАЧЕСТВА ПЛОДОВ ДЫНИ ПРИ ХРАНЕНИИ С ПОМОЩЬЮ ТЕРМОУСАДОЧНОЙ ПЛЕНКИ И ОБРАБОТКИ ИОНИЗИРОВАННЫМ ВОЗДУХОМ Грибова Д.В.	135
ШВИДКІСТЬ МОРФОГЕНЕЗУ ШТАМІВ ГРИБУ PLEUROTUS OSTREATUS (JACQ: FR) KUMM ПЕРСПЕКТИВНИХ ДЛЯ НИЗЬКОТЕМПЕРАТУРНОГО ПРОМИСЛОВОГО КУЛЬТИВУВАННЯ Мироничева О.С., Бандура І.І.	138
РЕВОЛЮЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ЗБЕРІГАННЯ ТА ТРАНСПОРТУВАННЯ ПЛОДІВ Яцух О.В.	141
СЕКЦІЯ 3	
О ВОЗМОЖНОСТЯХ ОЦЕНКИ И ПРОГНОЗИРОВАНИЯ СОСТОЯНИЯ ПОПУЛЯЦИЙ У ГУСЕОБРАЗНЫХ ПТИЦ Лысенко В.И., Смирнова А.В.	142
ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРУ ВЗАЄМВІДНОСИН МІЖ BRADYRHZIVІUM JAPONICUM ТА ФІТОПАТОГЕННИМИ ЗБУДНИКАМИ БАКТЕРІОЗІВ SOI Алексеев О.О., Гнатюк Т.Т.	145
ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ЧОРНОЗЕМІВ ЗВИЧАЙНИХ «ХОМУТОВСЬКОГО СТЕПУ» ШЛЯХОМ ВИМІРЮВАННЯ ЕЛЕКТРОПРОВІДНОСТІ ВОДНИХ ВИТЯЖОК Васюков А.С., Должикова Я.М., Лобойченко В.М.	148
ОЦЕНКА ФИЗИОЛОГИЧНОЙ ПОЛНОЦЕННОСТИ МИНЕРАЛЬНОГО СОСТАВА ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ «БЕРЕЗОВСКАЯ» Васюков А.Е., Лобойченко В.М., Должикова Я.Н., Карлюк А.А., Зарвигорова Т.И.	150
ПРІОРИТЕТИ І ПРОБЛЕМИ ПІД ЧАС ВИРОЩУВАННЯ САФЛОРУ КРАСИЛЬНОГО У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН КЛІМАТУ Криштоп Є.А.	152

ЕКОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВОРОНОВЫХ ПТИЦ В АНТРОПОГЕННО ТРАНСФОРМИРОВАННЫХ ЛАНДШАФТАХ Копилова Т.В., Степаненко Д.С.	155
ЩІЛЬНІСТЬ СКЛАДЕННЯ ЧОРНОЗЕМУ ТИПОВОГО У РІЗНИХ КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ Геленко О.В.	158
БАКТЕРІАЛЬНІ ХВОРОБИ СОЇ ЗА РІЗНИХ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ПІ ВИРОЩУВАННЯ Гнатюк Т.Т., Вишневський	161
ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ПРОДУКТИВНОСТИ РИСА В АДЫГЕЕ Хатков К.Х.	164
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТИЛЕН СИНТЕЗУЮЧОЇ ЗДАТНОСТІ ІЗОЛЬОВАНИХ У 2010-2012 РОКАХ ЗБУДНИКІВ БАКТЕРІАЛЬНИХ ХВОРОБ РІПАКУ ТА ЇХ ПАТОГЕННИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ Захарова О.М., Данкевич Л.А.	167
ИННОВАЦИИ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ, СОХРАНЕНИЯ И ВОССТАНОВЛЕНИЯ ПОПУЛЯЦИИ НЕКОТОРЫХ ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ ОТРЯДА ANSERIFORMES Малько С.В., Лысенко В.И.	169
АГРОЕКОЛОГИЧЕСКОЕ РАЙОНИРОВАНИЕ ЗЕМЕЛЬ КРАСНОГВАРДЕЙСКОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ АДЫГЕЯ Мамсиров Н.И., Тугуз Р.К.	171
ОЦІНКА ЯКОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕХНОГЕННО-НАВАНТАЖЕНИХ ТЕРИТОРІЙ ШЛЯХОМ ПОШИРЕННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ (НА ПРИКЛАДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ) Непошивайленко Н.О., Небитова А.В.	174
БИОЛОГИЧЕСКИЙ АЗОТ В ЗЕМЛЕДЕЛИИ УКРАИНЫ Патыка В.Ф., д.биол.н., академик НААН, Коць С.Я. д.биол.н.	178
БУР'ЯНИ ЯК ДЖЕРЕЛА БАКТЕРІАЛЬНОЇ ІНФЕКЦІЇ В АГРОФІТОЦЕНОЗІ ПШЕНИЦІ Савенко О.А., Пасічник Л.А.	181
ПАРАМЕТРИ БІОКРУГООБІГУ РЕЧОВИН ЯК ІНДИКАТОР СТАНУ ШТУЧНИХ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ У СТЕПОВІЙ ЗОНІ Цветкова Н.М., Тагунова Є.О.	184
АНАЛІЗ РОЗПОДІЛУ КСЕНОБІОТИЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ В АГРОЕКОСИСТЕМАХ НПП "ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ" Чарановська Я.В., Мусієнко М.М.	187
ОСТРІВ ДЖАРИЛГАЧ. ВПЛИВ РЕЖИМУ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ НА СТАН ТА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОКРЕМИХ ВИДІВ МИСЛИВСЬКИХ ТВАРИН Шейгас І.М.	190
АНАЛІЗ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ Пашутіна О.М., Старченко С.В., Махаренко Ю.П.	193
ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ АГРОБІОРІЗНОМАНІТТА В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я УКРАЇНИ Федюшко М.П.	196
БИОЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ РАСТЕНИЙ ВЕРХНЕГО ЯРУСА ТЕРРИКОНА ШАХТЫ Ш/У-№5 «ЗАПАДНОЕ» ДОНЕЦКОЙ ОБЛАСТИ Чайка Н.И.	199

ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ОХОРОНА ЗЕМНОВОДНИХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ Сурядна Н.М.	201
РІЗНОМАНІТНІСТЬ МАКРОБЕНТОСНИХ БЕЗХРЕБЕТНИХ ВОДОЙМ ПРИАЗОВСЬКОГО НПП Антоновський О.Г.	204
МОРФОЛОГІЧНА МІНЛИВІСТЬ БИЧКА КРУГЛЯКА (<i>NEOGOBIOUS MELANOSTOMUS (PALLAS, 1814)</i>) АКВАТОРІЙ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ТА КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА Ткаченко М.Ю.	207
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН Морозов В.В., Безніцька Н.В., Нестеренко В.П., Морозов О.В.	209
СТАН ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА Петруша Є.З., Науменко О.А., Бойко І.Г., Нагорний С.А.	212
СЕКЦІЯ 4	
ПРИНЯТИЕ ОПТИМАЛЬНЫХ РЕШЕНИЙ ПРИ МИНИМИЗАЦИИ ПОТЕРЬ ВРЕМЕНИ В ПУТИ СЛЕДОВАНИЯ К ОБЪЕКТАМ ЧС Беликов А. С., Шаломов В. А., Голендер В. А., Чаплыгин А. С., Шаранова Ю. Г.	214
К ВОПРОСУ ТЕОРЕТИЧЕСКОГО ОБОСНОВАНИЯ ПРИМЕНЕНИЯ ПНЕВМОРЕЗЕРВУАРОВ ДЛЯ ГЕРМЕТИЗАЦИИ ТРУБОПРОВОДОВ И ЕМКОСТЕЙ Беликов А.С., Чаплыгин А.С., Голендер В.А., Капленко Г.Г.	218
К ВОПРОСУ ПОСТРОЕНИЯ АЛГОРИТМА ТАКТИКО-ТЕХНИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ МИНИ КОМПЛЕКСА МКІ Беликов А.С., Чаплыгин А.С., Капленко Г.Г., Пасовец В.Н.	222
О ПРИЧИНАХ, ТРЕБУЮЩИХ КОМПЛЕКСНОЙ ОЦЕНКИ СОСТОЯНИЯ ВОЗДУХА ВНУТРИ ЖИЛЫХ И ОФИСНЫХ ПОМЕЩЕНИЙ Фомеяко В.И., Гильман Н.В.	224
СТАН ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ В АГРОСФЕРІ Волощенко В.В., Криштоп Є.А., Д'яконов В.І.	227
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА УМОВ ПРАЦІ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ОПЕРАТОРІВ МАШИНО-ТРАКТОРНИХ АГРЕГАТІВ ПРИ ВИКОНАННІ МЕХАНІЗОВАНИХ РОБІТ У РОСЛИННИЦТВІ Гранкіна Н.С.	230
ДЕЯКІ ТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ НА ТРАНСПОРТІ Малюта С.І., Лозикова Я.	231
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ БОРОЗЕННОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ Касьянов М.А., Зоря М.В.	232
ОЦІНКА НАДІЙНОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ СИСТЕМИ "ЛЮДИНА – МАШИНА-СЕРЕДОВИЩЕ " В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ Гранкіна О.В., Гранкін С.Г.	235
СПОСОБИ І ЗАСОБИ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ПОВІТРЯ ВІД ПИЛУ В КАБІНАХ ТРАКТОРІВ Мохнатко І.М., Громов М.Д.	236
ОХОРОНА ПРАЦІ ЖІНОК Яцух О.В.	237

МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВ ПЛОДОВОЇ ПРОДУКЦІЇ Бойко О.В., Томашевські Я.	238
ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ ВІДМОВ МАШИНО-ТРАКТОРНОГО АГРЕГАТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК Пасовец В.М., Комар А.С.	240
ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ПО ОЦІНЦІ РИЗИКУ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК Луценков В.Л., Бурминський Д.А.	241
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ РОБОЧИХ МІСЦЬ ЗА УМОВАМИ ПРАЦІ У МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ АПК Рогач Ю.П., Гнатюк О.А.	242
СЕКЦІЯ 5	
ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Городецька О.Г.	246
МОЛОДЬ, ЯК ОСОБЛИВА СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА ГРУПА Губенко В.В.	249
АНАЛІЗ ПРИЧИН ПРОГНОЗНИХ ПОМИЛОК ІТОГОВ ВИБОРІВ В ВЕРХОВНУ РАДУ УКРАЇНИ 2012 РОКУ Ідрісов Б.	252
ВИВЧЕННЯ ВІДНОШЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я ТА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЯК АСПЕКТУ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА Ідрісова Н.О.	255
СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ Ісакова О.І.	258
СОЦІАЛЬНО - ЕКОЛОГІЧНИЙ ТА ТЕХНОКРАТИЧНИЙ ПІДХОДИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ Чернова Л.Е.	260
ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТИ: РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Карасва Т.В.	263
ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ І ЯКІСТЬ ЙОГО ВЗАЄМОДІЇ З ОСОБИСТІЮ СТУДЕНТА Карман В.М.	266
ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Крупенко О.В.	269
ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТІВ ТА РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ФОРМУВАННІ ПІЗНАВАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ (ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ) Кузнецова К.С.	271
СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНІ ФУНКЦІЇ ВУЗІВСЬКИХ БІБЛІОТЕК Чигрина Н.В.	273
АГРАРНА РЕФОРМА ОЧИМА СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ Чигрин В.О.	276
ДЕМОКРАТІЯ: ЄВРОПЕЙСЬКА ІСТОРІЯ ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ В УКРАЇНІ Мілова М.І.	279
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ Мунтян С.Г.	282

ДИСКУСІЯ ЯК РІЗНОВИД ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В АГРАРНОМУ ВИЩІ Полікарпова Ю.О.	285
ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ НЕОБХІДНИХ ЕТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ З ОСОБИСТОГО ПРИКЛАДА ВИКЛАДАЧА Шелудько О.О.	287
ДУХОВНІСТЬ У СВІТЛІ НОВОЇ ПАРАДИГМИ ГУМАНІЗМУ Щербакова Н.В.	289
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ПРИ ПЕРЕХОДІ СУСПІЛЬСТВА ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ Боголюбов В.М.	292

Список використаних джерел.

1. Киселева М.И. Многощетинковые черви (Polychaeta) Черного и Азовского морей. – Алатиты: Изд-во Кольского научного центра РАН, 2004. – 409 с.
2. Анистратенко О.Ю., Литвиненко Д.П., Анистратенко В.В. Новые данные о фауне брюхоногих моллюсков Молочного лимана и прилегающей зоны Азовского моря // Экология моря. – 2000. Вып. 50. – С. 45 – 48.
3. Антоновський О.Г., Дегтяренко О.В. Порівняльна характеристика моллюсків прісних і солоних водойм північного Приазов'я / Актуальні проблеми біології, екології та хімії: Електронне наукове видання. – 2009. – № 2. – С. 33 – 45.
4. Анистратенко В.В., Халиман І.А., Анистратенко О.Ю. Моллюски Азовского моря. – К.: Наук. думка, 2011. – 175 с.
5. Грезе И.И. Амфиподы Черного моря и их биология. – К.: Наук. думка, 1977. – 156 с.
6. Антоновський О.Г., Мітяй І.С., Демченко В.О. Фауна бентосних і пелагобентосних ракоподібних гідрологічного заказника «Молочний лиман» // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: наук. конф., Канів, 9 – 11 вересня 2003 р. – Канів, 2003. – С. 188 – 190.
7. Лубянов, И.П. Донная фауна реки Молочной // Зоол. журн. – 1954. – 33. – Вып. 3. – С. 537 – 544
8. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

УДК:597.556.333.1:504.42

МОРФОЛОГІЧНА МІНЛИВІСТЬ БИЧКА КРУГЛЯКА (*NEOGOBIOUS MELANOSTOMUS (PALLAS, 1814)* АКВАТОРІЙ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ТА КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА

Ткаченко М.Ю., аспірант

Таврійський державний агротехнологічний університет, Україна

Досліджена морфологічна мінливість бичка-кругляка з Таганрозької та Обитічної заток, Утлюцького лиману та Каховського водосховища. За результатами досліджень виявлена диференціація між вибірками за групами «морські» та «прісноводні» форми. Цей розподіл пов'язаний з різними гідроекологічними умовами у досліджуваних водоймах.

В зв'язку з активним розширенням ареалів існування бичка-кругляка (*Neogobius melanostomus (Pallas, 1814)*), та освоєння ним нових водойм дослідження потенціальних морфологічних змін в межах цього промислового виду має важливе значення.

Бичок-кругляк є евригалінним видом (діапазон солоності від 0,1 до більш ніж 20‰), не здійснює протяжні міграції та характеризується чіткою прив'язаністю до певних ділянок водойми. Важливим є виявлення змін екстер'єру бичка-кругляка, що можуть бути відповіддю на пристосування до нових умов існування.

В роботі для морфологічного аналізу залучено 255 особин бичка-кругляка (61 екз. з Обитічної затоки, 50 – Таганрозької затоки, 106 – Утлюцького лиману, 38 – Каховського водосховища). Матеріал зібраний впродовж травня - липня 2010 – 2012 років. Вивчено 37 пластичних ознак за стандартними схемами І.Ф. Правдіна (Правдин, 1969) з доповненнями Т.А. Заброди (Заброда, 2009).

Для аналізу були обрані екземпляри риб одного розмірного класу (SL= 11-12 см), однакового вікового діапазону (2 - 2+), та стадії зрілості гонад. У самиць з Каховського водосховища до аналізу залучалися особини 8,5-10,5 см. В процесі математичної обробки пластичні ознаки біли нормовані до довжини тіла (SL), а довжини виміряні на голові – до довжини голови (HL). Оцінка достовірності відмінностей за індексами пластичних ознак проводилася з визначенням t - критерію Стьюдента (Лакін, 1990).

Кластерний аналіз у самиць показав при розриванні дендриту на рівні 37 ум. од. формування першого кластеру, в який увійшли особини з Обитічної та Таганрозької заток (рис. 1). До другого кластеру (51 ум. од.) приєднується Утлюцький лиман. Третій кластер об'єднує попередні «солонowodні» форми з Каховським водосховищем (71 ум. од.). Така ж сама картина спостерігається і при кластеризації у самців. Так до першого кластеру входять затоки Обитічна та Таганрозька (160 ум. од.), до другого – Утлюцький лиман (51 ум. од.), до третього – Каховське водосховище (260 ум. од.).

Значення достовірних відмінностей за групою пластичних ознак (табл. 1) підтвердили найбільшу їх кількість у вибірках з Каховського водосховища порівняно з ділянками моря з урахуванням статі.

Таблиця 1

Оцінка достовірних відмінностей, *t*-критерій

		Водойма			
		Обитічна затока	Таганрозька затока	Утлюцький лиман	Каховське водосховище
Самиці	Обитічна затока	-	8	12	17
	Таганрозька затока	14	-	10	15
	Утлюцький лиман	16	18	-	20
	Каховське водосховище	23	27	25	-

Проведений факторний аналіз вибірок самиць з Обитічної затоки та Каховського водосховища показав найбільше навантаження на показники найбільшої висоти тіла (H), висоти хвостового стебла (h), ширини основи грудного плавця (iP), ширина основи черевного плавця (iV), довжини голови (HL), відстані між оком та кутом щелепи (or). Дискримінантний аналіз за трьома канонічними варіантами був проведений за всіма ознаками (рис. 2).

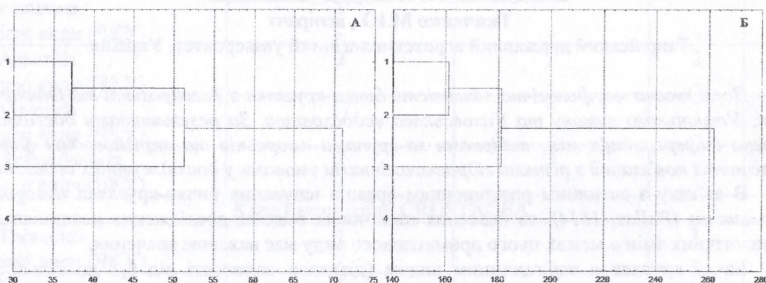

Рис.1. Дендрограми відмінностей вибірок бичка-кругляка: А – самиці, Б – самці (1 – Обитічна затока, 2 – Таганрозька затока, 3 – Утлюцький лиман, 4 – Каховське водосховище)

У підсумку слід зазначити, що у бичка з водойм з різними гідро екологічними умовами спостерігається морфометрична диференціація. Одним із пояснень таких змін можуть бути особливості гідрологічних умов у водоймах. На нашу думку, у водосховищі та лимані, в умовах меншої течії, глибини, та обмеженої території зменшуються значення ознак, що відповідають за рух. Відповідно збільшення цих показників у бичків з Обитічної та Таганрозької заток можуть бути наслідком більших прибережних течій та характерних для даних частин акваторії штормів.

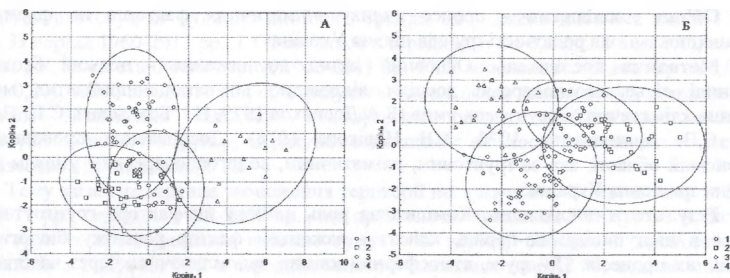

Рис. 2. Дискримінаційний аналіз відмінностей вибірок бичка-кругляка
 А – самиці, Б – самці (1 – Обитична затока, 2 – Таганрозька затока,
 3 – Утлюцький лиман, 4 – Каховське водосховище)

Література.

1. Билько В.П. Промысловые бычки Днепровско-Бугского лимана / автореф. диссерт. к.б.н. – Киев, 1966. – 21 с.
2. Заброта Т. А., Дирипаско О. А Оценка половых различий в морфометрических признаках бычка-кругляка *Neogobius melanostomus* (Pallas, 1814) Азовского моря // Вестник Запорожского национального университета. – 2009. – № 2. – С. 41-47.
3. Лакин Г.В. Биометрия. М.: Высш. шк., 1990. – 352 с.
4. Митрофанов В.П. Экологические основы морфологического анализа рыб/ уч. пособие для студентов-ихтиологов. – Алма-Ата : КазГУ, 1977. – 32 с.
5. Правдин И.Ф. Руководство по изучению рыб М.: Пищевая промышленность, 1966. - 375 с.

УДК 631.6:631.452.633

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Морозов В.В.¹, професор, Безвіцька Н.В.¹, аспірант, Нестеренко В.П.¹, аспірант
 Морозов О.В.², д.с-г.н., директор

¹Херсонський державний аграрний університет, Україна

²Херсонський державний проектно-технологічний центр «Облдержродючість», Україна

Анотація. Наведено результати досліджень зміни показників клімату на півдні України: суми позитивних температур, кількості атмосферних опадів, динаміки гідротермічного коефіцієнта (ГТК) за період 1960-2011 рр. Встановлено зв'язок між динамікою зміни ГТК і зміною показників родючості ґрунтів.

Постановка проблеми. Важливим питанням сучасної гідромеліоративної науки, організації еколого-агримеліоративного моніторингу зрошуваних земель є вивчення впливу клімату як одного з постійно діючих природних факторів на родючість ґрунтів. Клімат характеризує усереднене стан погоди і включає в себе такі основні показники: середня температура повітря, кількість опадів та інші змінні, які можуть бути виміряні в певному місці. Актуальними є дослідження гідротермічного режиму ґрунту, який формується в процесі тепло-і вологообміну між ґрунтом і атмосферою, тому що зволоження території разом з температурними умовами визначає тип рослинності географічного ландшафту, впливає на водні ресурси та процеси ґрунтоутворення.